

P a c h e t d e m a s u r i
p r i v i n d c o n t r a c a r a r e a c r i z e i
f i n a n c i a r e

M a s u r i p e t e r m e n s c u r t

Principii si obiective privind planul de masuri anti-criza (1)

- Măsurile de contracarare a efectelor crizei trebuie sa aiba caracter *anti-ciclic*, pentru a nu se escalada situatia creata;
- Măsurile anti-criza luate la nivel national trebuie *corelate* cu cele luate la nivelul UE, pentru a maximiza pozitiv efectul lor;
- Procesul de convergență economică cu UE, inclusiv calendarul de aderare la zona euro, *trebuie mentinut*;
- *Măsurile* prevazute pe *termen scurt*, trebuie încadrate în strategia pe termen *mediu și lung*;

Principii si obiective privind planul de masuri anti-criza (2)

- Interesele economice ale *populatiei* (putere de cumparare, capacitate de rambursare a creditelor, locuri de munca) precum si *sustinerea* securitatii sociale, *trebuie* protejate;
- Atractivitatea investitionala a Romaniei, *trebuie* mentinuta si in conditiile crizei;
- Masurile de contracarare a efectelor crizei *trebuie* luate intr-o *ordine logica*, astfel incat o masura luata sa devina resursa sau suport pentru masurile ulterioare;

Prioritati

în aplicarea măsurilor anti-criză

Prioritatea (I): *Corectarea* imediată a efectelor sociale și financiare generate de criză ;

Prioritatea (II): *Prevenirea* transformării crizei financiare într-o *criza economică prelungită* (recesiune);

Prioritatea (III): *Prevenirea* transformării crizei financiare și economice într-o *criza umană*;

Prioritatea (IV): Limitarea scăderii ritmului de creștere economică;

Prioritatea (V): *Fructificarea* posibilităților de care dispune România, în contextul

**6 măsuri
și
23 de acțiuni
anti-criză**

M 1 . C o o r d o n a r e a g e s t i o n ă r i i c r i z e i , l a n i v e l n a ț i o n a l

- Identificarea unei *platforme comune* de soluții pentru gestionarea crizei, prin colaborarea dintre:
 - Guvern;
 - Banca Centrală;
 - Asociația Română a Băncilor,
 - Academia Română;
 - Patronate și sindicate.
- Instituirea unui *Forum economic și financiar anti-criză*, pe baza *platformei comune*, care să se reunească *trimestrial*, începând cu decembrie 2008, în scopul *monitorizării și gestionării* crizei.

M 2 . C o n t r a c a r a r e a e f e c t e l o r i m e d i a t e a l e c r i z e i

- I n s t i t u i r e a u n u i *moratoriu* d e 2 a n i p r i v i n d e x e c u t a r e a
s i l i t ă a g a r a n Ț i l o r i m o b i l i a r e a l e p o p u l a Ț i e i , p e n t r u
c r e d i t e l e b a n c a r e , d e s t i n a t e c u m p a r a r i i s a u c o n s t r u c Ț i e i
d e l o c u i n t e ;
- R e d u c e r e a *ratei rezervei minime obligatorii* c u 0,5 p p
p e n t r u *fiecare punct* p r o c e n t u a l (p p) d e c r e Ț t e r e a
ponderii c r e d i t e l o r a c o r d a t e d e b a n c i l e c o m e r c i a l e ,
p e n t r u :
 - p r o d u c Ț e s i i n v e s Ț i Ț i ;
 - c o f i n a n Ț ă r i n e c e s a r e s e c t o r u l u i p r i v a t Ț i d e s t i n a t e a b s o r b Ț e i
f o n d u r i l o r s t r u c t u r a l e ;
- R e d u c e r e a c u 2 p p (p u n c t e p r o c e n t u a l e) a r a t e i d o b ă n z i i
l a *facilitatea de credit* a c o r d a Ț ă d e *banca centrală*
b ă n c i l o r c o m e r c i a l e ;

M 2 . P r e v e n i r e a t r a n s f o r m a r i i c r i z e i f i n a n c i a r e î n t r - o c r i z a e c o n o m i c a p r e l u n g i t a (r e c e s i u n e)

- C o n s t i t u i r e a u n u i *fond de criză* în valoare de 1 miliard de euro ,
pentru acordarea de credite pentru I M M ;
- C o n s t i t u i r e a , u n u i *fond de garantare*, de 1 miliard de euro ,
pentru garantarea în proporție de 50% a creditelor bancare
acordate pentru *continuarea investițiilor directe autohtone* pe
teritoriul național;
- R e d u c e r e a *ratei dobânzii de politică monetară* cu 1 punct
procentual; (de consultat guvernatorul)
- A c o r d a r e a d e *consultanță* gratuită pentru I M M care doresc să
solicite credite din fondul de criză de 30 mld. Euro, constituit
de către BEI;
- M e n t i n e r e a c o t e i u n i c e d e i m p o z i t a r e d i r e c t a d e 1 6 %

M 3. Prevenirea transformării crizei financiare și economice într-o criză umană

- Acordarea pensiei sociale minime garantate de 350 lei;
- Creșterea alocației pentru copii la 100 lei;
- ***Prelungirea*** perioadei legale de acordare a ***indemnizației de șomaj*** cu o perioadă egală cu cea necesară absolvirii în cadrul instituțional, a cursurilor de recalificare sau reorientare profesională.

M 4 . L i m i t a r e a s c a d e r i i r a t e i d e c r e s t e r e e c o n o m i c a

- Asigurarea cu prioritate, prin bugetul de stat, a **cofinanțării** necesare proiectelor publice finanțate din fonduri structurale;
 - **Cresterea** contribuției **investitiilor publice** in infrastructura, in vederea compensarii scaderii PIB din sectorul privat;
- **Instituirea** unui moratoriu de 2 ani in care vor fi limitate cheltuielile publice destinate achiziționării de bunuri și servicii;
- **Neimpozitarea profitului reinvestit** pentru cresterea competitivității (echipamente)
- **Finanțarea** deficitului bugetar prin emisiuni de **titluri de stat pe termen lung** (cu maturitate de cel puțin 5 ani);
- **Separarea juridică** a problemei dreptului de proprietate de **problema executării** lucrărilor de infrastructură fizică (modificarea legii exproprierei pentru cauza de utilitate publica);

M 5 . Fructificarea oportunităților în condițiile crizei actuale

- Sprijinirea *producției agricole și a celei agro-alimentare*, în scopul creșterii ofertei interne de piață și a creșterii ponderii acestui sector în export
 - Contribuția la diminuarea deficitului de cont curent;
 - Contribuția la creșterea PIB din agricultura
 - Reducerea ponderii autoconsumului
 - Creșterea securității alimentare a populației
- Aplicarea imediată a *reducerii accizei la motorină* până la nivelul minim admis în UE (21 euro/tonă);
- Acordarea unei subvenții atractive fermierilor, pentru achiziționarea îngrășămintelor în scopul sprijinirii *producției autohtone de îngrășămintă chimice*.

M 6. Relaxarea cadrului instituțional european

- Admiterea ca *neeligibile* pentru calculul deficitului bugetului public, a cheltuielilor publice efectuate de statele membre, pentru cofinanțarea absorbției fondurilor structurale europene (tari din valul 5 de extindere, din afara zonei euro).
- Admiterea ca *neeligibile* pentru calculul deficitului bugetului public, a *cheltuielilor publice* efectuate în scopul combaterii directe a crizei financiare internaționale, la nivelul tuturor statelor membre;

Planul de măsuri anti-criză va trebui să aibă răspunsuri la următoarele **dileme**

- Relansarea creșterii economice **sau** stabilitatea macro-financiară ?
- Stimularea consumului **sau** stimularea economisirii ?
- Acoperim nevoia de finanțare a sectorului privat **sau** reducem deficitul de cont curent ?
- Cheltuieli publice mai mari pentru relansarea economiei, și implicit deficit public mai mare, prin:
 - Apelul la finanțări externe **sau** prin restructurarea cheltuielilor publice și a impozitarii directe ?

Atu -uri ale Rom aniei (1)

- *S untem țară membră a UE , si* beneficiem de politicile și măsurile care se iau la nivel european, în scopul protejării față de efectele negative ale crizei financiare internaționale;
- *S untem țară emergentă*, cu una dintre cele mai mari rate de creștere economică din UE , *cu potențial* important de *absorbție și neutralizare* a unor șocuri externe, reale sau nominale;
- *Avem grad de implicare* scăzut în categoria de tranzacții financiar-bancare care a generat criza financiară internațională (cercul vicios al derivatelor de asigurare a creditelor bancare);
- *Actualul blocaj relativ* de lichiditate este generat mai degrabă de o criză de încredere și mai puțin de o lipsă efectivă de lichidități.

Atribuțiile României (2)

- **Rezerva internațională** de ținută la banca centrală este capabilă să dea atacurile speculative asupra monedei naționale;
- Este de așteptat ca **noul guvern** să conlucreze în mod efectiv și responsabil cu banca centrală, în vederea implementării **mix-ului de politici economice** (în deosebi a politicii fiscal-bugetare și a politicii monetare);
- Este de așteptat ca **noul guvern** să fie mult mai activ în **apărarea și promovarea interesului național** în structurile și instituțiile europene, inclusiv în luarea unor decizii privind contracararea crizei financiare și economice internaționale.

Posibile efecte ale crizei financiare asupra României (1)

- ***De natură economică***

1. Reducerea ritmului de creștere economică (PIB);
2. Reducerea volumului investițiilor străine directe;
3. Creșterea șomajului;
4. Leșirea de pe piață a unui mare număr de IMM;
5. Tendință de reducere a concurenței;

Posibile efecte ale crizei financiare asupra României (2)

- ***de natură financiară***

1. Scăderea lichidităților în sistemul bancar
2. Reducerea transferurilor curente din străinătate
3. Deteriorarea procesului dezinflaționist
4. Creșterea ratelor dobânzilor bancare
5. Creșterea deficitului bugetului public
6. Creșterea costului finanțării sectorului privat
7. Creșterea costului finanțării deficitului bugetar

Posibile efecte ale crizei financiare asupra României (3)

- ***de natură socială***

1. Dificultăți sau imposibilități de returnare a creditelor bancare pe termen lung de către persoanele fizice
2. Scăderea gradului de siguranță a locului de muncă
3. Teamă privind creșterea insecurității sociale

Mecanismele de declansare a crizei financiare

- **Cauza** principală a crizei financiare internaționale 2007-2008 constă în ruperea legăturii dintre fluxurile nominale (credite bancare) și fluxurile reale (active suport) din economia mondială;
- **Structura** instituțională prin care s-a realizat această ruptură este *sistemul financiar-bancar*;
- **Instrumentul** financiar prin care s-a produs ruptură, o reprezintă derivativele de asigurare a creditelor bancare.